

VALMIERAS KĀMĀKIS

VALMIERAS STIKLA SKIEDRAS RŪPNICAS IZDEVUMS

Izdevk kopī
1979. gada 25. oktobra

CETURT Dieni,
1990. gada 3. augustā

Nr. 30 (351)
Cena 1 kāp.

Arodībiedrības dzīve

PĒC PIRMĀ PUSGADA

(Turpinājums. Sākumu skat.
29. numurā)

Kolektīvajā ligumā viens no pie-likumiem saistīts ar darba apstākļu uzlabošanu. Nepatikami, ka i pusgadā ir ievojušies nelaimes gadījumu skaits. Arodīkomiteja tevelelie Andrejs Ozollaps (4. cehs) un Imants Birkavs (2. cehs), kuriem uzticējām darboties darba aizsardzības komisija, praktiski šo sa biedrisko pienakumu nepilda — brīvajā laikā neesot interesanti(!), darba laika nepaspejot. Kolektīvam gan vajadzētu turpmāk nopietnāk izraudzīt kandidatus arodībiedrības darbam. Rūpnīcas darba aizsardzības un drošības daļas darbība praktiski versta tikai uz tīri izteiktiem iespējamiem nelaimes gadījumiem, bet neviens rūpniecības administratīvās daļas pieņemums neielipst rūpes par strādājošo vīparejā veselības stāvokļa uzlabošanu. Par saslimšušajiem rūpejām mūsu politiķim, arodībiedrība sāta arsteies uz sanatorijām. Bet tā ir tikai cīna ar sekmē, nevis rūpes par celotu novēršanu. No darba aizsardzības pielikuma kolektīvajam ligumam redzams, ka 1990. gada darba apstākļi tiks uzlaboti tikai 90 strādniekiem, kāram izteirejot 560 rubļus. Bet saslimstības analīze par I. pusgadu liecina, ka uz katrai 100 rūpniecā strādājošajiem ir 76 saslimstības gadījumi. Par nelaimes gadījumu darbu nespējas lapām izmaksāti 1,5 tūkstoši rubļu, bet pavisanis — 17 tūkstoši rubļu. Tādas saslimstības kāsa sašutēšanās (neskaitot gripu), nervu un kaulu loctīvā, sūlīmības ūja pugšadā, ir pieaugašas salidzinājumā ar 1989. gadu.

7. ceha priekšnieks Andrejs Renčis sūdzējās, ka cehā trūkst strādnieku viršē, jaunajiem muguras neturot, smagos rūjus cilājot. Ceha priekšnieka uztverē apstākļi ir nepārvarami. Bet vai tas tā ir? Kur tad paliek smago roku darbu mehanizācijas iespējas?

Rūpniecības pieaug profesionālās saslimstības gadījumu skaits. Pieiemīram, bronhibīts, kura cēlonis ir stikla pieteķu iedarbība. Sāmiem slimniekiem rūpniecība faktiski mēs visi piemaksājam līdz videjai algai, ko viņi saņem pirms darba speju zaudēšanas. Tācu faktiski nekas neatkarīgi, lai paši strādnieki iz-

mantotu kaut elementāros individuālos darba aizsardzības līdzekļus. Ierosinu, lai administrācija, turpmāk sastādot darba aizsardzības pasākumu plāns, vairāk pametu par pamatu rūpniecības strādājošo saslimstības analīzes datus.

Vielā viena nopietna problema. Jo-joprojām darba organizācijas un darba algas daļas un kadru daļas vadītājas nav atradušas, vai precīzā — nav meklējus risinājumu, kā izvairīties no klūdām un pārprātīumiem, slēdzot darba ligumus. Sis klūdas vēl papildina cehu priekšnieki, noformējot strādnieki parcelšanos. Runa ir par to, ka strādnieku pieņemot darbā vai parceļot citā darbā rūpniecība, viņi faktiski raksta darba ligumu vai tam līdzvertīgo parcelšanas dokumentu, kurā nav norādīts, vai strādajot atiecīgajā darbā, viņam bus vai nevis priekšrocības pensijas saņemšanā. Ir gadījumi, kad profesijas nosaukums statū sakarska neatbilst tam profesijas nosaukumiem, kas ienesiņgs sociālās nodrošināšanas nodalai, kaut arī strādnieki gadījumi veicienu ir to pašu darbu. Tā rezultātā pēkšņi atklājas, ka cilvēkam nav priekšrocības pensijas saņemšanai. Tas ir elementārs uzināmības trūkums pret strādniekiem, kuri strādā veselībai kaitīgos darba apstākļos.

Zinojumu noslēgumā arodīkomitejas priekšsēdētāja izteica vairākas ierosinājumus konferences lēmumprojektam.

Rūpniecības direktora Ināra Polaka ziņojumu konferencē nepublicējām, jo tā tēzes var izlāstīt «Valmieras Kāmākis» 7. jūnija numura publicētajā intervijā «Par mūsu aktuālām problemām» un 26. jūlija numura publicētajā rakstā «Gads aiz gadas».

Par ko runāja debatē?

Direktora palīgs Vilnis Miodle:

— Turpinājās risinājuma meklējumi par deviņstāvu māju nodošanu pilsetai. Tās ir celtas nekvālītavī, tāpēc pirms nodrošināšanas jāveic kieģeļu apmūrēšana, svēju hermetizācija (to sagād veiks Valmieras mazās mehanizācijas organizācija). Jānostiprina arī Gaujas krasti.

Rūpniecības 2. bērnudārzu nolemts nodot Lautkārtikas rajona apvienībai (tad izdevumi samazināsies par 100 tūkstošiem rubļu). Rūpniecīcas strādnieku bērni nodrošināti ar

vietām trijos bērnudārzos. Samazināsies arī bērnu skaits grupās. Tiks veikti arī citi pasākumi.

Par zemes gabalu iedališanu izmēt vēl nevar, jo tāpēc zemes li-kums.

Tehnikas daļas priekšnieks Andris Staņevičs:

— 1990. gada pirmajā pusē no plānotajiem pasākumiem par jaunas tehnikas ieviešanu ir izpildīti divi — par ūhitas savākšanu un stikla kāusejāmēniem aparatēm vienā leksam. Izpildīti 5 pasākumi no darba aizsardzības plāna. Ieviesti divi pasākumi ekoloģiskās situācijas uzlabošanai. No racionalizācijas pirmajā pusgada sasniedzēts ekonomisks elektrs 79 tūkstoši rubļu, bet darbs ir jaaktivitē.

Rūpniecības centrālās laboratorijas priekšnieks Harijs Holsts:

— Izpildīti divi plānotie pasākumi. Viens — automātīgāvutes rekonstrukcija jāparceļ uz nakamo gadu, sakara ar projekta izstrādi III ceturtdienu.

Galvenā ekonominete Gita Gātere:

— Pa etapiem tiek veikta darba samaksas vākara un nakts maiņām. Pāreja uz lielākām algām ir jaizdara uz rūpniecības reķīna — daļa līdzekļu jāejm no darba algas fonda, 50 tūkstoši rubļu — no sociālās attīstības fonda. Trešajā etapā paredzēts pamaksāt 20 procentus par vākaram un 40 procentus par nakts maiņām. Sakārā ar to, ka vēl nav izstrādāti republikas likumi, jāpārceļ uz gada beigām kolektīvā ligumā pasākuma izpilde — rūpniecības tehniska un ekonomiskā izvērtā plāna izstrādāšana un gaidamo perspektīvās peļņas pieaugumam 1991. gadā.

Galvenais enerģētikis Jānis Pētermans:

— Neraugoties uz to, ka rāzošanas apjomus samazina par 10 procentiem, rūpniecības saimniecība par liks tā pati un enerģētikas nodrošinājums arī (jaudas un energijas patēriņš).

19. ceha noliktvās parzīne Aija Riekstīja:

— Vajadzētu operatīvi atrisinat autoīnu mazgāšanas problēmas. Jāizbeidz mašīnu mazgāšana rūpniecības teritorijā. Piemēram, to joti bieži dara pīc centrālās noliktvās. Mazgājot mašīnas, rodas noteikumi, kas bojā materiālus un piesārno vidi.

PAR DARBA LAIKA IZMAIŅĀM

Ar direktora paveli noteikts sekojošs darba dienas ilgums, sākot ar 1990. gada 1. augustu: normālos apstākļos strādājošajiem — 8 stundas;

— kaitīgos apstākļos strādājošiem — 7 stundas.

1., 4., 6., 13., 17., 18., 19. ceha darbiniekiem darba laika sākums pl. 16.45, darba laika beigas pl. 16.15 (8 st. darba diena) un 15.15 (7 st. darba diena).

2. ceha, noliktvās saimniecības, materiālu tehniskas apgādes un komplektācijas daļas, realizācijas

daļas, centrālās grāmatvedības, 12. ceha darbiniekiem darba sākums pl. 8. darba laika beigas pl. 16.30 (8 st.), 15.30 (7 st.).

Plānu ekonomiskas daļas, darba organizācijas un darba algas daļas, kadru daļas, rāzošanas daļas, administratīvi saimniecības daļas darbiniekiem, rūpniecības vadībai, personāla pīc rūpniecības vadības darba sākums pl. 8.15, darba dienas beigas pl. 16.45 (8 st.) un 15.45 (7 st.).

Parējo cehu un daju darbinieki

darbu uzsāk pl. 8.30 un beidz pl.

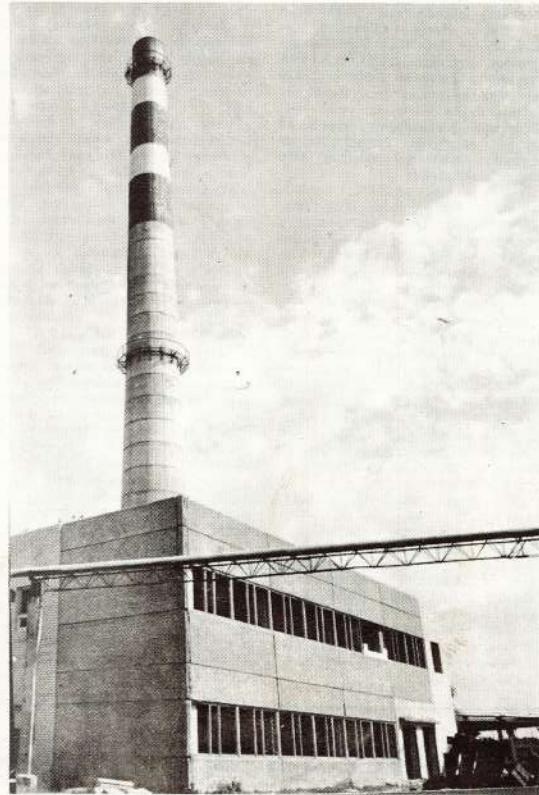
17 (8 st.) vai 16 (7 st.).

Pusdienu darbavakarās visiem,

kas strāda pēc pieciu dienu darba nedēļas, tiek noteikts 30 minūtes.

12. augustā — Celtnieku diena

RŪPNIČAS JAUNCELTNES

○ Jaunais dūmenis ir uzcelts, tācū darbi vel turpinās. 43. celtnieku pārvaldes laudis strādā katlumās jaunajā korpusā, kur atradīsies sūkņstacija un sadales iekārtas. Jācer, ka celtnieki darbus šajā objektā beižot sekmīgi novedis līdz galam.

○ Jaunajā 60 dzīvokļu mājā, ko rūpniecība ceļā saimniecīska kārtā, rīkējās apdares darbi. Šajā jaunceltne Georga Apīna ielā strādā kooperatīva «Gauja» celtnieki.

ALEKSEJA KOZINECA foto

UZ SATIKŠANOS!

Kur? Protams, rūpniecības kopmitiņu bibliotēka, lai pabūtu kopa ar doktoru Zivagu, ar Simenona vařiem, ar Ojāru Vāciešu, Arījās Eiksnēs dzējas rindām un citu autoriem.

Kā tagad visur, arī šeit notikusi kadru maiņa. Man preti panācas divas smaidošas, laipnas plauktas esosā pārziņatajas: Laima un Ausīte.

Asas te strāda tikai trešo mēnesi, tādēļ vēl nav istīi iedzivojušas. Pirmie divi mēneši pagājuši, lai grāmatas inventārizētu, lai ar tām iepazītos. Grāmatu šeit nav mazums — apnēram piecdesmit tukstoti.

Pagādam nākot maz lasītāju. Vasara. Rudens drūmajos vākarošos pieplūdumos būs liejās. Un vēl tas, demēz, ka divas tredzājas grāmatu ir krievu valodā. Par to būtu jāpādomā! Saprotams, ka latviešu lasītājs pārsvāra dosies uz rajona centrālo bibliotēku. Lai

gan vienu otru grāmatu, kuru centra grātu «noķerts», visai viegli var te saņamīt.

Daudz labu grāmatu par muziku, teatrī, makslu. Tapat par celotu ģumiju. Tikai joti mazs pieprasījums no lasītajiem. Vīnus visvairāk interesējot detektīvi, karš, fantastika un mīlestība. Parvarsā detektīvi un mīlestība. (Sie jedzīni bieži savienojami kopā, vai ne?)

Pamat tehniskās literatūras. Tāpat dzējas darbu. Jaunatne var iedzīlināties bērnu grāmatu tēlos. Interesenti var iepazīties ar pukopibas, darzkopibas, ūsānas un kulinārijas noslēpumiem. Vajag tīkai gribet kaut ko darīt!

Izveidota joti jauka lasītāja. Lidz ar tās pieņēmāšanu, sakas problēmu jautājums. Daudz dažādu avīzū un žurnālu lasītāja (ja-sot maz). Kur to salik? Pašreizēja plauktu konstrukcija: divi krēslī un delis. Telpas patuņas, (Nobeigums 2. lappusē)

Tikšanās ar ECOLATVIA prezidentu

22. jūlijā mūsu rūpnīcas pārstavjiem — direktori vietniekiem komercjautājumiem Aldim Rudzilim un centrālās laboratorijas priekšnieka vietniekiem Harijam Holstam bija tikšanās ar Amerikas latviešu apvienības organizācijas ECOLATVIA prezidentu Laimonu Embrektu, kas bija ieradies Latvijas Republikā kārtējā darba vizite, lai veiktu Saļacas upes plesāpjomu izpēti, kā arī lai apnācītu Ziemelvidzemes reģionā dabas aizsardzības kompleks darbiniekus.

Tikšanās laikā skartī vairāki jautājumi. Notikta konsultācijas par vienību tehniskajiem risinājumiem, kas pieejami, lai tuvajos gados uzlabotu ekoloģisko situāciju Valmierā, samazinot kaitīgo vielu kļābtņu dūmgāzes un noteikudienos, uzlabojot to attīsrināšanu.

Runājot par atmosfēras plesāpjomu ar slāpekļa oksīdu Latvijā, vienīs viennozinīgi piekrita, ka liekākais plesāpja ir autotransports. Pastāstījām, ka no inūmis tiek prasīts izstrādāt pasākumus, lai samazinātu atmosfēras plesāpjomu ar slāpekļa oksīdiem, bet mūsu rīcībā nav tādu tehnisku risinājumu, lai šo jautājumu sekmīgi atrisinātu.

1991. gadā paredzēta rūpnīcas gaziifikācija. Viņa uzsakts — ja rūpnīca šķīdrā kurināma vieta pieļietos dabas gāzi, tad nekādas speciālās dūmgāzu attīrīšanas, iepāsi katlu mājām, nebūtu vajadzīgas, jo ASV tiek uzsakītas, ka tas ir ekoloģiski tirākais kurināmās un sādū dūmgāzu attīrīšana nav ekonomiski izdevīga, jo attīrīšanas ierīces ļoti dārgas un iegūtās efekts niesīgs.

DIVAS NEDĒLĀS POLIJĀ

Dienasgramatas fragmenti

11.07.90.

Izbraucām no Valmieras četros no rīta. Viši bijām piekusīši un tādēļ likāmies uz auss. Brokastis ieturējām Bauskā, bet pusdienu — viena no Viljās restorāniem. Dažiem bēriņi bija uzdots sastādīt majās stāstījumu par Lietuvu un Baltkrieviju un šo republiku ievērojām kā pīselām. Bresta mēs izbraucām ap pusastropiņu vakara. Pēc vakariņām devāmies uz kempingu. Iekārtojās tur, aizgājām uz Brestas cietoksnī. Tur nakli ir skaitātā neka dienā. Vakaros tur iestēdzēz proektorus ar sarkanu gaismu, kas radīja uguns iespaidu. Krāsas tur bija pasaikas. Pa cietoksnī stāgvām pusostras stundas. Pēc tam gājām atpakaļ uz kempingu. Aizmigāk magnetofona skanu padavījuma, bez sava galas «drīlējā» lambādu...

GATIS un JANIS

12.07.90.

Piecelāmies agri no rīta, pādām brokastis, tad devāmies uz autobusu, lai brauktu uz ilgi gaidīto Poliju. Pie robežas ilgi nebija jākāvējas. Tiksīši pari Padomju Savienības robežai, mēs visi ar lielu interesu apskatījām Polijas laukus un mežus. Ženēm lielu interesē galvenokārt izraisa dzāždas un vēl neiepazītas mašīnas. Uz Lodzu braucām cauri Polijas galvapsīsei Varslavai. Seit mēs kā brīnumu apskatījām Varslavas veikalus skatīgus...

Lodzā mums nacās druskus pamaldīties pa pīselu, kamer atlādam rūpnieku, kur mūs vajadzēja sagaidit. Bet poli bija pārpārtuši un jau bija vālījusi mūs iepriekšējā diena. Mūs māns parādīja cēju uz mūsu ītem, kur mums bija jaipīmējās uz divām nedēļām.

DACE un EVIJA

14.07.90.

Iepriekšējā vakara diskotēka bija brīnišķīga. Es uz tādu biju pirmo

1994.—1995. gada ieviešot rūpnīca stikla šķiedras ražošanu daļēji pēc vienādīgās metodes, pareģēs dūmgāzes esos kaitīgos produktus: bora, arsenā, fluoro savienojumus uztveri ar kaķa piemēri, lai tos atgrieztu atpakaļ stikla kausēšanai. Tehnoloģiju šim procesam izstrādājusi zinātniski ražošanas apvienība «Stikla plastīktā». Embrektā kungs izteica piezīmi, ka risinājums pieejams, bet tām pat laika atzīmē, ka vajadzētu iepazīties ar ASV Gordona firmas pīselē, kas ir specializējusies dūmgāzu attīrīšanai. Vadoties no daudzu gadu praktiskās pīselēs. Embrektā kungs vēra uzmanību uz to, ka institūtu veiktās izstrades ne vien mērī pilnība sevi atstāso prakse, vienmēr tās ir daudz dārgakas, sarežģītas un noteikudienas ietekmēs.

Embrektā kungs izteica piezīmi, ka patreis izmantojamo aerotoru vieta labāk būtu pieletotām virsmas aerotoru, kuru darbs ir ētek tiem, kuri apraksta dots grāmatas «Waste Water Engineering», kurās divi eksemplāri nodoti Ziemeļvīzemes reģionālajam dabas aizsardzības kompleksam.

Locālajai attīrīšanai būtiskakais ir, ka likvidē plesāpsto sorbentu. Labi, ja to var pieletot būvmateriālu ražošanai, bet grūtakais jautājums izdalījušos gaizeviem produktu uztveršanai, kas būvmateriālu ražotājām var kļūt par nepārvaramo robežu, jo šādas attīrīšanas ierīces var izradīties dārgas un, nemot vērā ne sevišķi augstas būvmateriālu cenās, var izradīties ekonomiski neizdevīgas.

Risinot cito atkritumu problēmu, Embrektā kungs uzsakta, ka viens pār strādājams, ir jāpārstrādā. Pārējais, ja citu risinājumu nav, jasādzīnās, paredzot dūmgāzu attīrīšanu.

Vēl uzdevām Embrektā kungam jautājumu, ka viņš saskata stikla šķiedras ražošanas perspektīvas Latvijas Republika. Viņa domas:

Sodien jau daudzas tautas saimniecības nozare, kā kompozītā materiāls, to pieletotām turpināt augt, kompozītā materiāls varējot daudzākējām, oglekļa, arāmida, stikla pozitīvās ipāsības un kombinējošās materiālus, var iegūt izstrādājumu ar velamām ipāsībām.

Stikla šķiedras ražošana jāparriet uz mākslinieku tehnoloģiju, paraleli risinot ekoloģijas problemas. Stikla šķiedras ražošana kompozītā materiāliem ir perspektīvs virzīns.

HARIS HOLSTS,
rūpnīcas centrālās laboratorijas priekšnieka vietnieks

MAZĀS CINĪTIS ATKAL GODĀ

Seno lautas parunu par mazo emīni, kas gaž lielo vezuunu, var attiecīnat sōreiz uz rūpnīcas 17. ceļu — remonta mechaniskajam darbinācīam. Viens no uzņemumā mazakajiem kolektīvien guvis 1. vietu rūpnīcas spartakiade! Ka tas izdevās? Par to pajautāju ceha vienībi.

Ivars Dancis teicā, ka cehā esot tikai «īstens virīls Ivars ap sevi saņemējiem basketbola komandu. Par pārejo parūpējēs **Ivars Renīgs**, kurš ir arī ceha fizkuluras darba organizators. Uz jautājumu, vai viņi bijis savakti visus kopā, viņš atbildēja, ka viņam klausot, makol, makol laikām pierunt. Skatītāji gan nakot tam pamazāk. Kopš tā laika, kad par godalgotajam vietam saņemot materiālu atzīmbu, viens otrs māla stāvējās esot sarosījies. Pats Ivars, **Modris Banīgers** un **Gunars Skērsts** ir meistarkandidāti dambretē (pat darbā Ivaram līdzīgiem būvniekiem), gājējiem pierastīkst). Caklākās dažāda veida bumbotāji ir Andrejs Nikolejs, Ints Bencis, Uldis Zālīts un **Ervins Gertners**. Ivars Dancis un Ints Bencis, kā zināms, ir arī labi autobraucēji. Visvairāk punktu protot saņāst **Guntis Kalniņš**, bet vieglatlētika visrosīgākais esot **Andrejs Klapenoks** (paudzū maiņai).

Fizors atceras, ka vienā dienā bijis jāstārtē vairākās sporta veidošanos finālos, bet «dukās» neesot trūcis, lauri plukt abās vietās (domātā kāda no bumbu turpināt virzības vītolšana). Visvairāk viņš ir saņējis par bijušām sacensībām galda tenisa. Pēc fizorga vārdiem: ta esot bijuši «karīga apinuļkošanā». Nolikums neesot istīgi. Tādēļ otra ceha piektā mainīja sev nepolīti guvumi punktus. Galda tenisa vajadzētu sievietes vērtēt atsevišķi. Jo tādēļ, ka cehā nav sievietu komandas, vienīm nebūtu jāzāude. Par to drīkstētu tākai nogēmēt no teiktu punktu skaitu.

Ta ka es tas tenisa bušanas tik labi neparēzinātu, tad sārīgnīto nomināratām neizdevības. Atlik tākai cerēt, ka nolikums mainīsies, jo ir celi, kur irukst sievietu un ir celi, kur trukst viršētu.

PARSLA BEBRE

P. S. Atgādināsim, ka 17. ceļa vienīgais, kas spartakiade piešķirts vīslas sporta veidos.

Precīzējums

Mūsu laikraksta 1990. gada 2. augusta numura 1. lappuse publētajā atreferejuma ieviešusies neprecīzitāt. Trešās slejas, sakot ar 17. rindu, pareizi jālasa: «... rūpnīci no 4,3 miljonus rubļu pēļas tiks atstāts 1,016 miljons rubļi jeb 23,6 procenti...» un tālāk kā teks.

Redakcija atvainojas arodkomitejas priekšsēdētājam **Guntai Altenberga** un lasītājām par pieļauto neprecīzitāti.

Levērībai

Savienības «Cernobiļa» kopsapulce notiks 11. augustā pl. 12 Valmieras kultūras nama.

Līdzjūtības

Izsakām dzīļu līdzjūtību **Antoņai Jermakovai** sakārā ar vīra nāvi. Skēterētās 2. maijas kolektīvs

Astridai Aizsillnei.

Sai grūta bridi mēs esam kopā ar Jums, Jusu lieļajās bēdās, no māmuļas uz mūžu atvadoties. Skēterētās kolektīvs

Izsakām dzīļu līdzjūtību Tamārai Furatei, tēvu pēdējā gaita pāvadot.

AVS biroja kolektīvs

Izsakām līdzjūtību **Tamārai Furatei** sakārā ar tēva nāvi. Administrācijas 2. arodgrupa **Maijai Poilei**, māti smiltājā pāvadot.

Austuvē 1., 2. un 3. maijas kolektīvi

Par izdevumu atbild **H. HERCBERGS**

UZ SATIKŠĀNOS!

(Turpinājums no 1. lappuses.) Jādējdz gandrīz visu dienu gaisma. Ka izvietoti pie logiem aizkarus, lai iepriekš vairāk gaismas staru? Ir jau arī laikmetiska problema:

Lodzā izmāk reizi nedēļā — ceturtdienas, latviešu un krīvu valodā. Redakcijas adrese: pasta indeks 22660, Valmiera, J. Gagaria iela 1, Tālrunis 21472 un 339, Iespējots: Valmieras tipogrāfija «Līdzīga», pasta indeks 22660, Valmiera, A. Upīša iela 7, 05 uzšķ. iespējotākās, oficēta tehnika. Tālrunis 800 eks.

«Līdzīga» («Валмиера книжка») izveidots otrs reizē pēc pārvejotās no vissložīgākās latviešu tipogrāfijas «Līdzīga», pasta indeks 22660, Valmiera, A. Upīša iela 7, Oficēta tehnika.